

EVALUATION OF THE BENEFITS FOR THE CITY OF BELGRADE FROM HOSTING THE EUROPEAN RUNNING CHAMPIONSHIP IN BELGRADE 2027

Darko Habuš

Belgrade Marathon, Belgrade, Serbia, darkohabus@yahoo.com

Branko Bošković

Belgrade Marathon, Belgrade, Serbia, boskovic.branko42@gmail.com

Abstract: In the global sports market, major sporting events hold a significant place, with mass running events standing out due to their widespread nature, frequency, and large number of participants. The running movement, which originated and grew globally in the late 20th century, brings financial and other revenue and benefits to the organizers and host cities of these events. The increased need for physical activity and a healthy lifestyle, along with globalization and improved transport links, are leading more people to participate in running events abroad. As a result, the number of running events is also increasing, as they recognize the potential material and non-material benefits, including tourism and other sources of income for the local economy, job creation, revenue from TV rights and taxes, local and regional development, improved community image, and upgrades to urban infrastructure, as well as the promotion of sport, recreation, and health. The popularity, dynamism, and growth of running events are further supported by the fact that there are practically no open spots in the calendar of the Association of International Marathons and Distance Races (AIMS), which brings together cities that organize street races, marathons, and half-marathons, and is one of the world's largest sports organizations. The benefits of mass running events have also been recognized by the European Athletics Association. In partnership with established organizers of mass running events that attract tens of thousands of participants, they have enriched their traditional practice of organizing standard races on open and indoor athletic arenas by introducing official running competitions on city streets for the 10 km, half-marathon, and marathon distances. The Belgrade Marathon, which has been held regularly since 1988 and attracts an increasing number of runners from all continents each year, reached 14,000 participants from 73 countries last year in the 10 km, half-marathon, and marathon races. It is considered one of the most prestigious marathon races in Europe, a status confirmed by the "5-Star Running Event" recognition, the highest international standard. Thanks to this standing within the family of European mass running events, Belgrade was awarded the prestigious European Running Championships, which will take place in April 2027 as part of the 40th anniversary Belgrade Marathon. The event is expected to attract 25,000 elite and runners from all European countries and recreational runners from Serbia and many other countries. In addition to the race participants and their companions, Belgrade will also host numerous runners' managers and running event organizers from around the world at the World Running Conference, which will be held as part of the European Running Championships. This paper assesses the economic, promotional, sporting, and educational benefits for the City of Belgrade from hosting the European Running Championships Belgrade 2027.

Keywords: mass running event, Belgrade Marathon, European Running Championships, economic, promotional, sporting, and educational benefits of the championships.

PROCENA BENEFITA ORGANIZACIJE EVROPSKOG PRVENSTVA U TRČANJU BEOGRAD 2027. ZA GRAD BEOGRAD

Darko Habuš

Beogradski maraton, Beograd, Srbija, darkohabus@yahoo.com

Branko Bošković

Beogradski maraton, Beograd, Srbija, boskovic.branko42@gmail.com

Rezime: Na planetarnom sportskom tržištu značajno mesto zauzimaju veliki sportski događaji, među kojima se po svojoj rasprostranjenosti, učestalosti i brojnosti učesnika izdvajaju masovni trkački događaji. Trkački pokret, koji je nastao i globalno se razvio krajem 20. veka, organizatorima i domaćinima tih događaja donose finansijske i druge prihode i benefite. Povećana potreba za fizičkom aktivnosti i vođenjem zdravog života, uz proces globalizacije i unapređenja saobraćajnih veza, doprinose da se ljudi sve više odlučuju da idu na trkačke događaje u inostranstvu. Zbog toga se povećava i broj trkačkih događaja koji prepoznaju potencijalne benefite materijalne ili nematerijalne prirode, počev turističkog prometa i drugih izvora prihoda za lokalnu privredu, otvaranja radnih mesta, prihoda od prodaje TV prava i poreza, lokalnog i regionalnog razvoja i poboljšanja imidža zajednice, podizanja standarda

gradske infrastrukture, pa do edukacije i promocije sporta, rekreacije i zdravlja. U prilog popularnosti, dinamičnosti i propulzivnosti trkačkih događaja govore i podaci da danas praktično nema mesta u Kalendaru Svetskog udruženja maratona i uličnih trka (skraćeno AIMS), koja okuplja gradove organizatore uličnih trka, maratona i polumaratona i spada u najbrojnije svetske sportske organizacije. Koristi od masovnih trkačkih događaja prepoznala je i Evropska atletska organizacija pa je, u partnerstvu sa proverenim organizatorima masovnih trka izvan atletske staze koje okupljaju po više desetina hiljada učesnika, svoju tradicionalnu praksu organizovanja standardnih trka na otvorenim i zatvorenim atletskim borilištima, obogatila uvođenjem zvaničnih takmičenja u trčanju po gradskim ulicama na distancama 10 km, polumaratonu i maratonu. Beogradski maraton, koji se redovno organizuje od 1988. godine i okuplja svake godine sve veći broj trkača sa svih kontinenata i prošle godine dostigao 14.000 učesnika iz 73 zemlje u trkama na 10 km, polumaratonu i maratonu, spada u red najpriznatijih maratonskih trka u Evropi što potvrđuje i dobijanje priznanja „5 zvezdica za organizaciju događaja“, kao najvišeg međunarodnog standarda. Zahvaljujući takvom statusu u porodici evropskih masovnih trkačkih događaja, Beogradu je dodeljeno prestižno Evropsko prvenstvo u trčanju, koje će se održati u Aprilu 2027. godine, u okviru jubilarnog 40. Beogradskog maratona, Očekuje se učešće 25.000 elitnih trkača iz svih evropskih zemalja i rekreativaca iz Srbije i mnogih drugih zemalja, Pored učesnika u trkama i njihovih pratilaca, Beograd će biti domaćin i brojnim menadžerima trkača i organizatorima trkačkih događaja iz celog sveta na Svetskoj konferenciji o trčanju, koja će se održati u okviru Evropskog prvenstva u trčanju.

Ovaj rad se bavi procenom ekonomskih, promotivnih, sportskih i edukativnih benefita organizacije Evropskog prvenstva u trčanju Beograd 2027. za grad Beograd.

Ključne reči: masovni trkački događaj, beogradski maraton, evropsko prvenstvo u trčanju, ekonomski, promotivni, sportski i edukativni benefiti prvenstva.

1. UVOD

Tehnološki napredak i ubrzani savremeni način života i rada, s jedne i održavanje zdravlja s druge strane, zahtevaju odgovarajući nivo fizičkih sposobnosti čoveka. Zbog toga trčanje, kao najprirodniji, najpristupačniji i najekonomičniji vid fizičke aktivnosti dobija sve više na značaju. Trčanje ne zahteva skupu opremu i posebne uslove, a tereni za trčanje nalaze svuda oko nas. Trkačka „zajednica“ danas okuplja milione sledbenika širom sveta što je dovelo do organizacije masovnih trkačkih događaja. Gotovo da nema većeg grada koji nema „svoju“ trku, bilo da se radi o kraćim uličnim trkama, ili o sertifikovanim trkama na distancama od 10 km, polumaratonu ili maratonu. Takvi masovni događaji okupljaju i preko 50.000 trkača, kao neposrednih učesnika i najveći svetski gradovi se prosto nadmeću u pogledu masovnosti i popularnosti, a Njujork, Boston, Čikago, London, Berlin i Tokio su se izdvojili kao najprestižniji. Masovni trkački događaji donose organizatoru i gradu domaćinu određene benefite koji se, u osnovi, mogu svesti na ekonomske, promotivne, sportske i edukativne. Ekonomski benefiti podrazumevaju odgovarajuća finansijska ulaganja i marketinške aktivnosti kojima treba da se vrata uložena finansijska sredstva i ostvari profit. Promotivni benefiti obuhvataju prezentaciju događaja široj javnosti radi promocije vrednosti sporta i sportskih dostignuća, obezbeđivanja finansijskih sredstava za njegovu realizaciju (preko donatora, sponzora i potencijalnih poslovnih partnera) i zadovoljenja potreba korisnika sportskih informacija preko štampanih i elektronskih medija. Sportski benefiti se odnose na postizanje određenih sportskih rezultata i neposredne učesnike u njihovom ostvarivanju. Svojim edukativnim benefitima masovni trkački događaj utiče, bilo posredno ili neposredno, na sportsku kulturu i drugo obrazovanje i vaspitanje unutrašnjeg auditorijuma i spoljašnjeg okruženja. Evropska atletika, kao krovna kontinentalna atletska organizacija je prepoznala značaj ekspanzije trčanja i trkačkih događaja van standardizovanih atletske staze za popularizaciju i razvoj atletike svojih članica i od 2025. godine je u svoje programe uvrstila i kontinentalna takmičenja na distancama 10 km, polumaraton (21,1 km) i maraton (42 km i 195 m.). Prvi takav masovni trkački događaj održan je 12. i 13. Aprila 2025. u Belgiji, u okviru tradicionalnog maratona Brisel – Luven. Zahvaljujući tradiciji i kontinuiranom napretku Beogradskog maratona, koji se od 1988. godine redovno održava i okuplja sve veći broj trkača i drugih učesnika iz Srbije i velikog broja drugih zemalja sa svih kontinenata, Beogradu je poverena organizacija 2. Evropskog prvenstva u trčanju na 10 km, polumaratonu i maratonu, koje će se održati u okviru jubilarnog 40. Beogradskog maratona 17. i 18. Aprila 2027. godine. Takav, poseban dodatni događaj, doprinosi podizanju postojećeg portfolia i imidža Beogradskog maratona, a gradu Beogradu donosi značajne ekonomske, promotivne, sportske i edukativne benefite.

2. MATERIJALI I METODE

Cilj ovog rada je da se na bazi raspoloživih podataka procene ekonomski, promotivni, sportski i edukativni benefiti organizacije Evropskog prvenstva u trčanju 2027. godine za grad Beograd. Za istraživačke materijale korišćeni su podaci od preduzeća Beogradski maraton, kome je dodeljena organizacija 2. Evropskog prvenstva u trčanju 2027. godine, podaci iz post event analize 1. Evropskog prvenstva u trčanju, održanog 12. i 13. Aprila 2025. godine u

Briselu-Liven i nalazi dosadašnjih radova koji su se bavili ekonomskim i kulturnim uticajem organizacije Beogradskog maratona na grad Beograd. U istraživanju su korišćene komparativna metoda i kombinacija kvantitativnih i kvalitativnih metoda.

3. REZULTATI

Savremeni masovni trkački događaji se sve naglašenije valorizuju kroz ekonomske benefite, odnosno ostvarivanje materijalnih i finansijskih efekata, koji se ispoljavaju na makro i mikro ekonomskom planu. Osnovni ekonomski benefiti na makro planu manifestuju se u industriji sportskih proizvoda, u trgovini sportskom opremom, u izgradnji sportskih objekata i u turizmu. Osnovni ekonomski benefiti trkačkih događaja na mikro planu manifestuju se u delatnostima raznih sportskih organizacija i u rezultatima rada sportskih preduzeća, koja proizvode i prodaju sportske proizvode i usluge. Različite poslovno-finansijske mogućnosti trkačkih događaja u poslednje vreme se sve češće i intenzivnije povezuju sa turizmom, kao značajnoj globalno privrednoj grani. Beogradski maraton, masovni trkački događaj koji se bez prekida održava od 1988. godine u glavnom gradu Srbije, naročito u poslednjih 10 godina beleži kontinuiran rast broja domaćih i stranih takmičara. Osim takmičara, u događaj se uključuju brojni domaći i strani državljani koji su u njihovoj pratnji tako da su hotelski objekti u u Beogradu u mesecima kada se maraton održava beležili konstantan rast direktnih prihoda od smeštaja učesnika događaja. Prema Borovčanin, D., Panić, A. (2022), s obzirom na to da takmičari u Beogradu provode u proseku šest dana, od ukupnih mesečnih prihoda beogradskih hotela od 2017. do 2019. godine, preko milion evra se zarađuje isključivo od registrovanih međunarodnih učesnika maratona. U posmatranom periodu, ne računajući 2020. godinu, kada je događaj organizovan u online formatu zbog pandemije virusa korone, učestvovalo je preko 13 hiljada ljudi. Prema ovim podacima, prisustvo inostranih takmičara na Beogradskom maratonom direktno je uticalo na prihod smeštajnih kapaciteta beogradskih hotela u proseku od skoro milion evra, a kumulativno preko šest i po miliona evra. Beogradski maraton je pored direktnih efekata ostvario i značajne indirektno i multiplikovane efekte na lokalnu privredu. indirektni ekonomski benefiti se odnose na robe, usluge, investicije i javnu potrošnju koju generiše turizam. Na osnovu posmatranih parametara, utvrđeno je da su multiplikovani efekti od stranih učesnika Beogradskog maratona u ovom vremenskom periodu iznosili više od 9 miliona, a u državni budžet se slilo 1,5 miliona evra prihoda na ime poreza na dodatnu vrednost, računajući samo aktivnosti stranih maratonskih takmičara. Pozitivan trend rasta domaćih i stranih takmičara nastavljen je i narednih godina da bi na ovogodišnjem, 38. Beogradskom maratonom, ostvaren rekordan broj od blizu 15.000 takmičara, među kojima je bilo oko 4000 stranih takmičara iz 75 država. Osim povećanog broja trkača iz zemlje i inostranstva, učesnika trka na 10km, polumaratonu i maratonom, ostvaren je i rekordan broj od 30.000 posetilaca na EXPO-u maratona, koji se redovno održava tri dana uoči događaja, kao i oko 100.000 gledalaca na ulicama grada i preko 3.000 volontera.

Grad Beograd će 2027. godine biti domaćin, a preduzeće Beogradski maraton, u saradnji sa Evropskom atletikom i Srpskim atletskim savezom, organizator 2. Evropskog prvenstva u trčanju, koje će se održati 17. i 18. Aprila, zajedno sa 40. Beogradskim maratonom. Imajući u vidu da je na 1. Evropskom prvenstvu u Briselu-Liven učestvovalo ukupno 28.377 trkača, od čega 46 Nacionalnih evropskih timova sa 327 trkača takmičara, na ulicama bilo 180.000 gledalaca u oba dana, procenjuje se da će na 40. Beogradskom maratonom i 2. Evropskom prvenstvu zajedno učestvovati oko 25.000 trkača, ne računajući trenere, menadžere, goste i pratiocce takmičara iz Srbije, Evrope i drugih zemalja, a trke na ulicama pratiti oko 150.000 gledalaca. Takav priliv posetilaca može da podstakne lokalni turizam i ugostiteljsku industriju, što dovodi do povećanog prihoda za hotele, restorane i druge biznise. Evropsko prvenstvo, kao originalan paralelni događaj sa tradicionalnim Beogradskim maratonom dodatno stimuliše lokalnu ekonomiju stvaranjem direktnih, indirektnih i indukovanih prihoda od potrošnje na smeštaj, prevoz, hranu i druge usluge. U periodu pripreme i održavanja Prvenstva dodatno će se uvećati prihodi grada u ugostiteljstvu i turizmu, promet u maloprodaji, zauzetost smeštajnih kapaciteta, upotreba gradskog prevoza i druge vrste prevoza, potrošnja goriva, rast prometa u zonama oko starta i cilja i generalno oko trase trka na 10 km, polumaratona i maratona, avio saobraćaj, marketing i medijski troškovi, nefinansijski dobiti, humanitarna dobit i ekstranalizovana dobit. Zbog značajno povećanog broja takmičara i posmatrača ostvariće se još veći prihodi od prodaje Startnih paketa i suvenira, prihodi grada Beograda od taksija, dozvola i naknada. Događaj donosi nove prilike za zapošljavanje u vezi sa organizacijom događaja, obezbeđenjem i ugostiteljstvom. Povećaće se poreski doprinosi budžetu grada i države kroz porez na dodatnu vrednost, boravišne takse i poreze na rad i druge vidove fiskalne koristi.

U eri ekspanzije raznih vrsta mogućnosti koje nude moderni mediji, promotivni benefiti masovnog trkačkog događaja dolaze sve više dolazi do izražaja i ponekad mogu da zasene njihove druge benefite. Pomoću svih raspoloživih pisanih i elektronskih medija vrši se prezentacija događaja široj javnosti radi promocije vrednosti sporta i sportskih dostignuća, obezbeđivanja finansijskih sredstava za njegovu realizaciju (preko donatora, sponzora i potencijalnih poslovnih partnera) i zadovoljenja potreba korisnika sportskih informacija kao konzumenata

(potrošača) sportskih informacija. Nekoliko izdanja Beogradskog maratona je bilo praćeno direktnim TV prenosima. Tako je obezbeđen i prenos ovogodišnjeg maratona koji je realizovan sa 25 fiksnih i 5 mobilnih kamera, 5 dronova, koji je videlo 500.000 ljudi. Imajući u vidu standard koji je postavljen na 1. Evropskom prvenstvu u trćanju u Briselu-Luven, gde je direktan prenos pratilo 1.571.954 gledaoca u Evropi, Aziji i Africi, bilo 3.497.855 objava na drušvenim mrežama i ostvarena ukupna posećenost sa 124.094.029 pregleda, realno je oćekivati dodatne promotivne benefite za grad u periodu pripreme, odrćavanja i nakon 40. Beogradskog maratona. Evropsko prvenstvo će privući medijsku pažnju, pružajući priliku da se Beograd predstavi širokoj publici u svim evropskim zemljama, kao i u drugim delovima sveta, gde se preuzimaju direktni prenosi preko elektronskih medija i prati događaj putem štampanih medija. Pozitivna medijska pokrivenost mođe da poboljša globalni imidž grada, privlaćeći pažnju na njegovu kulturu, istoriju i potencijal kao destinacije za turizam i biznis. Dodatno brendiranje grada kao turistićke i sportske destinacije doprineće porastu vidljivosti lokalnih brendova. Uspešno organizovanje Evropskog prvenstva podiđe profil grada na evropskoj sceni. Beograd mođe biti viđen kao sposoban i atraktivan domaćin, što mođe pozitivno uticati na njegov imidž za buduće događaje, turizam i poslovne investicije. Partnerska organizacija dva istovremena masovna događaja, Beogradskog maratona i Evropskog prvenstva u trćanju, pruža platformu za diplomatske prilike i izgradnju kontakata između lokalnih vlasti, predućeća i međunarodnih sportskih i drugih organizacija, što potencijalno mođe dovesti do budućih saradnji. Ta dva događaja će ujedno biti i izvanredna promocija Specijalizovane svetske izložbe EXPO 2027, koja će se odrćati u Beogradu neposredno posle njih (od 15.05 do 15.08 2027.), sa temom „Igra(j) za ćovećanstvo“. EXPO 2027., na kojem se oćekuje poseta oko 4 mil. ljudi, ima izuzetan nacionalni i međunarodni znaćaj zbog ekonomskog predstavljanja, turistićkih inovacija i kulturne razmene.

Sportski benefiti trkaćkih događaja se odnose na postizanje određenih sportskih rezultata i neposredne ućesnike u njihovom ostvarivanju. Pored neizvesnosti za sportski ishod, svaki trkaćki događaj neizostavno prati sportski duh, korektan odnos između samih takmićara i, posebno kod masovnih trkaćkih događaja, želja da se ućestvuje u njemu, jer tu je glavno pravilo da je važno ućestovati, završiti trku i okititi se medaljom u cilju. Odrćavanje Evropskog prvenstva u trćanju u sklopu 40. Beogradskog maratona je jedinstvena prilika i dodatni motiv kako za domaće elitne trkaće tako i za masu rekreativaca iz Beograda i drugih gradova Srbije da trće zajedno sa elitnim evropskim trkaćima. Najbolji srpski trkaći će imati vrhunsku takmićarsku konkurenciju za postizanje svojih najboljih rezultata, a rekreativni trkaći će biti dodatno stimulisani ućešćem rekreativaca iz evropskih i drugih zemalja zbog veće posećenosti gledalaca na ulicama i posebne atmosfere u Beogradu pre i za vreme takmićenja. Najuspešniji domaći trkaći će ostvariti i lićnu finansijsku korist, od nagrada organizatora i sponzora. Organizovanje Evropskog prvenstva u trćanju mođe da inspiriše i promoviše fizićku aktivnost među lokalnim stanovništvom.

Edukativni benefiti masovnih trkaćkih događaja podrazumevaju neposredan ili posredan uticaj njihovih protagonista-sportista, sportskih ekipa, klubova, organizacija na sportsku kulturu, etićko, moralno i drugo obrazovanje i vaspitanje unutrašnjeg auditorijuma i spoljašnjeg okruženja. Mnogima, posebno mlađoj generaciji, uspešni i primerno vaspitani i obrazovani sportisti postaju idoli i obrazac ponašanja. Na 2. Evropskom prvenstvu u trćanju i 40. Beogradskom maratonu 2027. godine ućestvovaće reprezentativni predstavnici iz Srbije i evropskih zemalja, kao i masa rekreativaca iz mnogih drugih zemalja što će doprineti interesovanju dece i odraslih da poćnu da se bave trćanjem i vode zdraviji naćin života, doprinoseći opštem blagostanju zajednice. Edukativnom nasleđu 2. Evropskog prvenstva u trćanju će posebno doprineti organizacije konferencije „Svet masovnog ućešća“, koju će u sklopu događaja odrćati kompanija Mass Participation World, a koja se od 2016. godine odrćava jednom godišnje u razlićitim zemljama, sa ciljem stvaranja globalnih veza širom ekosistema, konsultacija i savetovanja, zastupanja, istraćivanja i obrazovanja.

4. DISKUSIJA

Uspešan menadžment masovnog trkaćkog događaja generiše znaćajne ekonomske, promotivne, sportske i edukativne benefite za grad u kojem se takav događaj odrćava. U tom smislu, tradicionalni Beogradski maraton predstavlja dobar primer. Zbog toga je Evropska atletika i odlućila da se 2. Evropsko prvenstvo u trćanju 2027. godine odrći skupa sa 40. Beogradskim maratonu u Aprilu 2027. godine. Na osnovu podataka o ostvarenim efektima i benefitima Beogradskog maratona za grad Beograd u poslednjih 10 godina moguće je anticipirati i u određenoj meri proceniti dodatne benefite koje će gradu doneti i ostaviti 2. Evropsko prvenstvo u trćanju 2027. godine. Premda ovo istraćivanje ima određenih ogranićenja, prvenstveno zbog nedostatka aktuelnih relevantnih podataka za objektivniju procenu ekonomskih benefita za grad Beograd i lokalnu zajednicu, naćin i rezultati istraćivanja bi mogli da podstaknu slićna istraćivanja i da doprinesu sagledavanju razlićitih benefita organizovanja masovnih trkaćkih i drugih sportskih događaja.

5. ZAKLJUČAK

Veliki sportski događaji su oni događaji koji uživaju veliki ugled i prestiž, privlače veliku pažnju gledalaca i medija, imaju tradiciju, obuhvataju događaje drugih vrsta, skupi su za organizovanje, domaćinu donose velika finansijska sredstva, predvodnici su potražnje za propratnim uslugama, i za sobom ostavljaju nasleđe. Može se reći da Beogradski maraton poslednji godina sve više poprima obeležja masovnog trkačkog događaja, a tome će posebno doprineti održavanje 2. Evropskog prvenstva u trčanju na 10 km, polumaratonu i maratonu, koje će se održati u okviru jubilarnog 40. Beogradskog maratona 17. i 18. Aprila 2027. godine. Evropsko prvenstvo u trčanju 2027. predstavlja ne samo sportski i kulturni događaj od značaja za grad Beograd već i svojevrsnu turbinu koja pokreće ekonomsku aktivnost u brojnim propratnim sektorima, od turizma i transporta do male privrede, ugostiteljstva i javnih prihoda. Pored ekonomskih benefita, taj dodatni događaj će povećati i promotivne, sportske i edukativne benefite, koje inače organizacija maratona već duži niz godina donosi gradu Beogradu.

LITERATURA

- Borovčanin, D., & Panić, A. (2022). Procena uticaja masovnog sportskog događaja na turističku industriju: Studija slučaja Beogradski maraton i grad Beograd. Fakultet za turistički i hotelijerski menadžment Univerziteta „Singidunum“, Beograd
- Bošković, B. (2013). Menadžment sportskih takmičenja, Fakultet za sport Univerziteta „Union-Nikola Tesla“, Beograd
- Coleman, R., & Ramchandani, G. (2010). The hidden benefits of non-elite mass participation sports events: an economic perspective. *International journal of sports marketing and sponsorship*. Vol. 12, No. 1, pp. 24-36
- Getz, D., & Fairley, S (2004). Media management at sports events for destination promotion: case studies and concepts. *Event management*. Vol. 8, No. 3, pp. 127-139
- Funk, D.C., Toohey, K., & Bruun, T. (2007). International sport event participation: prior sport involvement; destination image; and travel motives. *European sport management quarterly*. Vol. 7, No. 3, pp. 227-248
- Jurakić, M. (2020). Razvoj inovativnosti holističkog menadžmenta u savremenom preduzetničkom sektoru. Univerzitet „Educons“, Sremska Kamenica
- Leeds, M.A., Von Allmen, P., & Matheson, V.A. (2022). *The economics of sports*. Routledge.
- Marić, D., & Bošković, B. (2025), *Preduzetništvo u sportu, menadžment sportskih klubova i sportski menadžeri*, Visoka sportska i zdravstvena škola, Beograd
- Parent, M.M., & Reutsch, A. (2020). *Managing major sports events: Theory and practice*. Routledge
- Perić, N., Vasiljević Blagojević M., & Bošković, B. (2016). "Sports mega-events and their wider social importance through Public Relations activities", *Facta Universitatis, Series: Physical Education and Sport*.
- Woods, R., & Butler, B.N. (2020). *Social issue in sport*. Human Kinetics Publishers